

KRATKE VIJESTI

**ODRŽANA KONFERENCIJA
"HRVATSKA NA SAVI"**

Pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 3. prosinca 2018. u hotelu *Esplanada* održana je konferencija "Hrvatska na Savi – projekt budućnosti Zagreba i središnje Hrvatske". Suorganizatori Konferencije bili su Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Fond za zaštitu okoliša i tvrtke *HEP, Hrvatske vode* i *Vodopskrba i odvodnja*.

Na početku Konferencije prisutnima su se obratili gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić, izaslanik premijera i državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša Ivo Milatić, potpredsjednik Vlade i ministar graditeljstva i prostornoga uređenja Predrag Štromar, župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić, potpredsjednik HAZU-a akademik Velimir Neidhardt i glavni urednik *Jutarnjeg lista* Goran Ogurlić.

Gradonačelnik Bandić istaknuo je to da je sve počelo sa zagrebačkim gradonačelnikom Većeslavom Holjevcem, koji je napravio povijesni iskorak Zagreba preko Save, ali nažalost, njezine obale ostale su nedovršena priča. Zagrepčani se u stvari boje Save jer im ona do sada nije donijela ništa dobro, a boje se poplava kojih se sjećaju.

Veliki strateški projekt *Zagreb na Savi* obuhvaća relaciju od Siska do granice sa Slovenijom. Umjesto ranije predviđenih velikih hidroelektrana, sada je u revidiranome Projektu planirana gradnja malih hidroelektrana na 10 lokacija unutar korita rijeke Save, što bi donijelo niz energetske i vodoopskrbne koristi te bi omogućilo veće otvaranje Zagreba i drugih mjesta prema Savi. Budući da je predviđeno to da se tok Save regulira, to bi omogućilo kvalitetnije i sigurnije korištenje prostora uz rijeku, a bila bi omogućena i potrebna rekonstrukcija sustava obrane od poplava.

Što se tiče Zagreba, nova koncepcija predviđa odvođenje velikoga vodnog vala rekonstruiranim kanalom Sava – Odra, što bi omogućilo da kroz Zagreb prolazi onoliko vode koliko stane u riječno korito. Tom bi se koncepcijom sustav obrane Zagreba od poplava s 50 km nasipa kroz grad premjestio na 15 km lijevog nasipa od teretnog kanala, čime bi nasipi prestali biti u funkciji obrane od poplave te bi se oslobodio razvojni prostorni potencijal od 350 hektara zemljišta koje se dosad koristilo za evakuaciju velikih vodnih valova.

Ciljevi su Projekta zaustavljanje negativnih trendova razina podzemnih voda, zaštita okoliša, korištenje energetske potencijala, razvoj plovnog puta i povezivanje gradova. ■

**POTPISAN UGOVOR ZA PROVEDBU
PROJEKTA AKTIVNOSTI NA SAVI**

Na temelju javnog natječaja za davanje u zakup javnoga vodnog dobra u 2018., *Hrvatske vode* i Grad Zagreb 15. siječnja 2019. sklopili su Ugovor o zakupu javnog vodnog dobra rijeke Save na području Grada Zagreba. Ugovor su potpisali direktor Vodnogospodarskog odjela za gornju Savu Zvonko Marenić te gradonačelnik Zagreba Milan Bandić.

Predmet je Ugovora davanje na korištenje zemljišta površine oko 125 hektara (1.250.000 m²), koje u naravi predstavlja uređeni inundacijski pojas rijeke Save na području Grada Zagreba. Upravitelj zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske jesu *Hrvatske vode*, koje zemljište daju u zakup Gradu Zagrebu na pet godina radi postavljanja pokretnih i/ili povremenih objekata te štandova. Svrha je uređenje sportsko-rekreativnih terena te zemljišta za ostale namjene u cilju provedbe projekta *Aktivnosti na Savi*.

Podsjetimo, višenamjenski paviljoni u kojima su trebali biti kafići i restorani, kontejnerski bazeni, kina, drvena sunčališta i sjenila ispod kojih se trebalo odmarati u hladu na obalu Save nisu se smjestili do 1. lipnja 2018., kako je to bilo najavljeno na predstavljanju projekta u travnju 2018., jer tvrtki koje bi bile spremne dostaviti montažne objekte jednostavno nije bilo, odnosno nitko se nije javio na natječaj Grada Zagreba.

Prostorni obuhvat proteže se središnjim gradskim područjem u duljini od oko sedam kilometara duž obje obale (inundacijski pojas) rijeke Save, od jezera Jarun na zapadu do Toplane Zagreb na istoku, a uključuje tri lokacije na kojima se planiraju pojedine intervencije. Prva lokacija smještena je neposredno uz željeznički most Sava – Zeleni most te obuhvaća oko 20.000 m². Druge dvije lokacije nalaze se istočno od Mosta slobode, na sjevernoj i južnoj obali, veličine oko 10.000 m² i 15.000 m². Tijekom prve polovine 2018. uređeno je 34.000 m² površine i očišćeno 7500 m² postojećega betonskog opločenja. ■

**AKTIVNOSTI NA SAVI VEZANE UZ
REZULTATE MEĐUNARODNOG
NATJEČAJA EUROPLAN 13**

U očekivanju sveobuhvatnog planiranja rješenja zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja te konačnih, i za grad i za rijeku, najprimjerenijih odluka pokrenute su aktivnosti usmjerene na privremeno korištenje zone rijeke Save. U sklopu projekta *Aktivnosti na Savi* Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada zadužen je za implementaciju prvonagrađenoga natječajnog rješenja u sklopu međunarodnog natječaja *Europan 13*, koji se bavi temom "Prilagodljivi grad". U tome rješenju ponuđe-

KRATKE VIJESTI

na je implementacija niza privremenih objekata za različite namjene u zoni rijeke Save, što podrazumijeva intervencije u kontaktnoj zoni, ali i u inundacijskome području. Cilj je projekta "vraćanje građana na Savu" i urbano oživljavanje toga prostora uvođenjem različitih aktivnosti i atrakcija te fizičkih intervencija privremenoga karaktera. Tim aktivnostima stvaraju se pretpostavke za ponovno kvalitetno korištenje prostora neposredno uz korito rijeke Save, što bi bio svojevrsni nastavak odnosa građana Zagreba prema Savi, koja je prije više desetljeća predstavljala njihovo omiljeno mjesto za druženje, rekreaciju i zabavu. ■

IZMJENAMA ZAKONA ZABRANIT ĆE SE PRODAJA I NAJAM POS-OVIH STANOVA

Kako bi se spriječila zlouporaba kupnje POS-ovih stanova, odnosno kako bi se stalo na kraj preprodaji odnosno najmu stanova koji su izgrađeni i kupljeni po Programu društveno poticane stanogradnje, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja tijekom 2018. krenulo je u izmjene postojećeg Zakona o POS-u.

U radnoj verziji toga zakona nalazi se odredba po kojoj će budući ugovori o kupoprodaji stanova u sklopu programa POS-a morati sadržavati zabranu davanja u najam ili prodaje stana sve dok kupac prethodno ne otplati preostali iznos dugovanja, s kamatom na javna sredstva za razdoblje prekida otplate.

U slučaju da netko odluči prodati ili iznajmiti POS-ov stan Agencija za pravni promet i posredovanje nekretnina (APN) o svemu će obavijestiti banku u kojoj je podignut kredit za kupnju stana, a banka će kredit u cijelosti morati proglasiti dospjelim i pristupiti prisilnoj naplati. U tome slučaju kupac će APN-u mo-

rati isplatiti razliku između ugovorene kupoprodajne cijene i utvrđene tržišne vrijednosti nekretnine na dan sklapanja ugovora. Država bi, dakle, od takvih naplatila sve što je uložila u subvenciju, bez obzira na to u kojemu se trenutku prije isteka kredita stan ponudi na prodaju ili u najam. Predviđeno je to da Zakon ide u dva čitanja u Hrvatski sabor, a njegovo donošenje u planu je prije lipnja 2019. ■

ZATVOREN POZIV ZA ENERGETSKU OBNOVU JAVNIH ZGRADA

Poziv za energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora raspisan je krajem 2017., a za prijave otvoren početkom 2018. godine. Po tome pozivu raspoloživa alokacija iz Europskog fonda za regionalni razvoj iznosila je 380 milijuna kuna, no zbog velikog interesa potencijalnih prijavitelja na poziv, ukupan je iznos zatraženih bespovratnih sredstava za dodjelu u vrlo kratkome razdoblju dosegao 200 posto od ukupnoga raspoloživog iznosa te je poziv privremeno bio obustavljen od 5. veljače do 4. rujna 2018. Kada je poziv ponovno otvoren, u samo dva dana, točnije 4. i 5. rujna 2018., prijavljeno je čak 311 projekata energetske obnove zgrada za koje prijavitelji iz Europskog fonda za regionalni razvoj bespovratno traže gotovo 750 milijuna kuna.

Budući da je dostupna alokacija iskorištena, poziv na dostavu projektnih prijedloga Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora zatvoren je 4. veljače 2019. Sve prijavitelje koji su projektne prijedloge podnijeli od 4. do 5. rujna 2018., a za koje je postupak dodjele još uvijek u tijeku, Posredničko tijelo razine 2 Fonda za zaštitu okoliša i energetska

učinkovitost obavijestit će o statusu njihova projektnog prijedloga pisanim putem.

Dobra informiranost potencijalnih prijavitelja na poziv i dobra organizacija pripreme projekta za prijavu rezultirale su time da su prijavitelji još jednom spremni dočekali natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava. Tome je sigurno pridonijela i kontinuirana edukacija potencijalnih prijavitelja, što je imperativ Ministarstva od pokretanja prvih poziva 2015. godine. Do kraja 2018. održane su čak 84 informativne i provedbene radionice na kojima je sudjelovalo više od 2400 potencijalnih prijavitelja i korisnika projekata energetske obnove zgrada javnog i stambenog sektora.

Na poziv je ukupno zaprimljeno 758 prijava (447 prijava u prvome krugu prijave do 5. veljače 2018. i 311 prijava u drugome krugu prijave do 5. rujna 2018.), a ukupni zatraženi iznos bespovratnih sredstava iznosi gotovo 1,56 milijardi kuna. Do sada je doneseno 437 odluka o financiranju s ukupnom vrijednošću projekata većom od 1,72 milijarde kuna, dok je iznos bespovratnih sredstava veći od 855 milijuna kuna. Potpisana su i 374 ugovora.

U 2019. planirana je energetska obnova obiteljskih kuća, za što već sada postoji velik interes građana. Trenutačno su u tijeku pripreme radnje kako bi se građanima omogućila što lakša prijava i maksimalno ih se rasteretilo u pripremi dokumentacije. Ministarstvo je zatražilo dodatnih 150 milijuna eura za javne zgrade i 100 milijuna eura za privatne kuće i višestambene zgrade. Ako ta sredstva budu osigurana početkom iduće godine, mogli bi ugovoriti 250 milijuna eura do kraja 2020. i ta sva sredstva do 2022. uložiti u energetska učinkovitost. ■